Vita Bussarna

ZYKLON
Tesch u. Stabenow
HAMBURG
GAS!
D.R.P. 575293
NUR DURCH GESCHULTES PERSONAL
ZYKLON

BRAUSEBAD

Foto: Gullers, K W

Nordiska museet

Foto: Gullers, K W

Nordiska museet

Foto: Gullers, K W

Nordiska museet

Nazityskland kallas traditionellt den period i tyska rikets historia då landets statsskick var en enpartistat under Nationalsocialistiska tyska arbetarepartiet (NSDAP) ledd av Adolf Hitler, vilken varade från Nazisternas maktövertagande 30 januari 1933 till Tysklands kapitulation i andra världskriget 8 maj 1945. Nazitysklands kapitulation avslutade kriget i Europa. Ett annat namn för periodens statsapparat är tredje riket (Drittes Reich).

Under andra världskriget erövrade och ockuperade Tyskland merparten av Europa och Nordafrika. Nazisterna förföljde och mördade miljontals judar och andra minoriteter inom ramen för Förintelsens slutgiltiga lösning. Trots alliansen Axelmakterna med andra nationer, främst Italien och Japan, besegrades Tyskland 1945 och ockuperades av fyra av de allierade länderna (Frankrike, Sovjetunionen, Storbritannien och USA).

Nazi Tysklands utbredning och det varade totalt i 12 år.
Hitlers slogan:
1 000 årigt rike

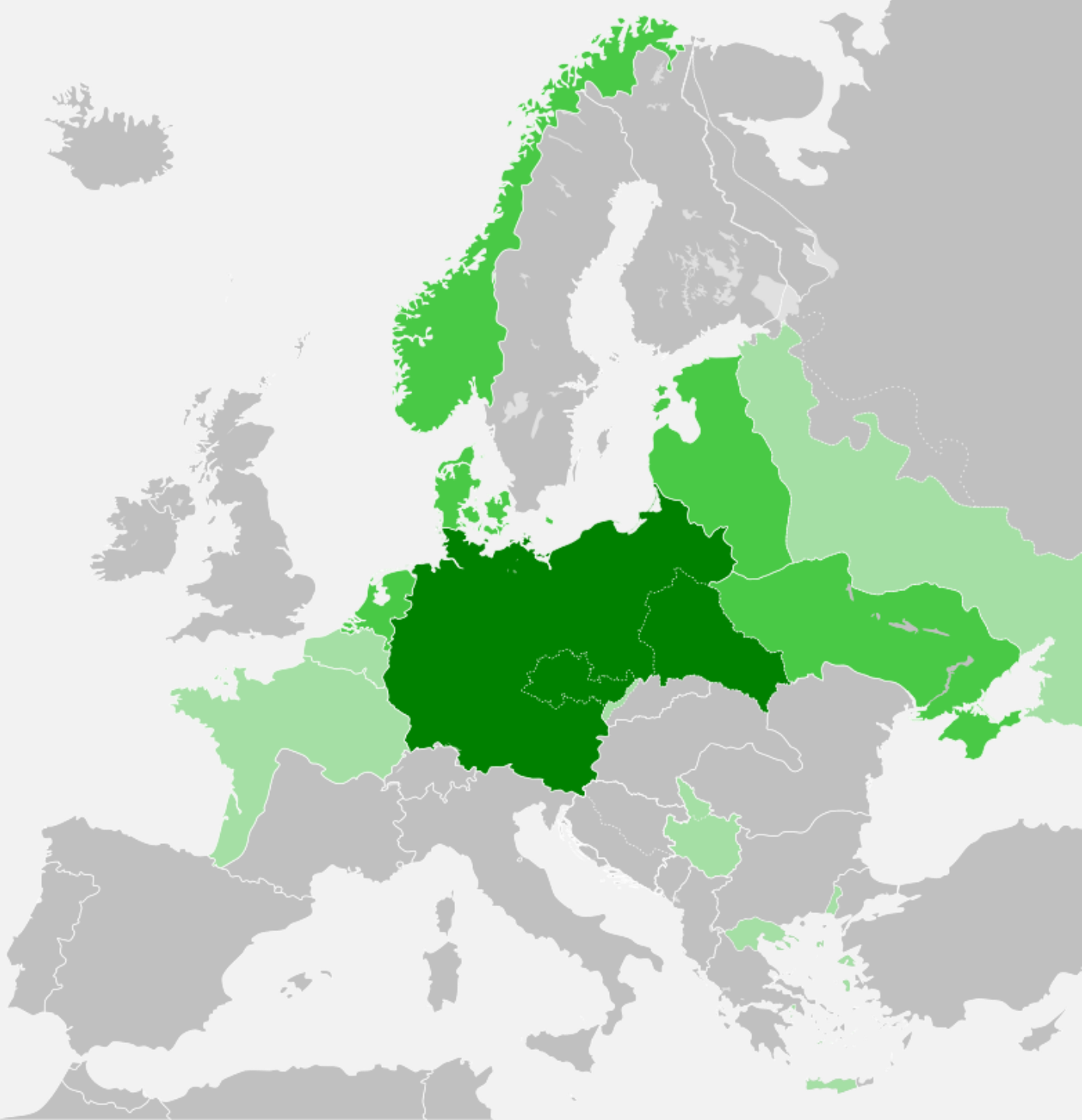

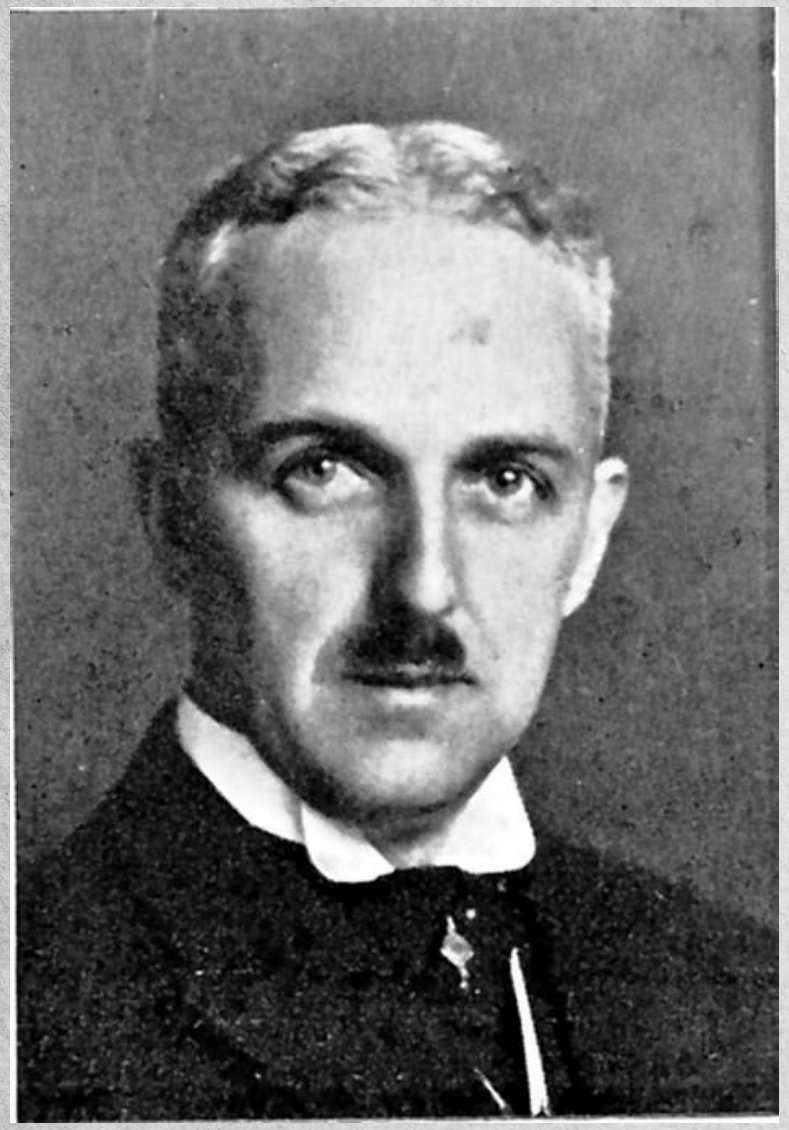

Niels Christian
Ditleff
1881 - 1956

Röda korset tog på sig uppdraget!

36 vitmålade bussar skulle åka ut till utrotningsläger i Europa och rädda fångar och transportera dem till Sverige.
Det fans drygt 714 000 fångar i Nazisternas läger.

Kring 14 000 var skandinaviska fångar. De var från Norge och Danmark.

Nazisterna ville döda vittnen till sina fasansfulla brott.

Diplomaten Niels Christian Ditleff arbetade för den Norska regeringen kring frågor om hjälparbete. Han drog igång projektet för att rädda norska medborgare som fanns i utrotningslägren. Han kom i kontakt med Folke Bernadotte. Ditleff överlämnade senare ett färdigt förslag till strategi. Henrich Himmler skulle besökas i Berlin. Folke Bernadotte skulle åka för en förhandling. 15 mars 1945 gick Himmler med på planen.

Målet lägret Sachsenhausen

Evakueringen genomfördes i april då de cirka 38 000 fångarna delades in i mindre grupper och tvingades iväg på så kallade dödsmarscher mot nordväst. Ett stort antal fångar dog av köld och utmattning eller sköts ihjäl av SS under dessa marscher.

Ett mål den 15 mars 1945 var att färdas till Sachsenhausen lägret. Utanför staden Oranienburg. Där det fanns 2 000 skandinaver.

12 Bussar skickade iväg, men det blev dramtiskt med Engelska RAF som bombade staden Oranienburg. 350 personer kunde hämtas.
KZ Sachsenhausen, som inrättades 1936, var det första specialritade koncentrationslägret och blev prototypen för SS:s läger.

På under en vecka räddades 7 000 personer från lägret Ravensbrück norr om Berlin. Tid den 22 – 25 April 1945. Den 28 April 1945 var man framme I Malmö och körde av färgan. Under följande dagar kom det ca. 2 000 personer per dag till Malmö. Man hade idrottshallar, badhotell, gymnastiksalar, och museum att tillgå för inkvartering. Något friskare personer fick åka vidare till södra Småland.
7 785 skandinaver räddades och av annan nationalitet 7 550.
767 judar från Norge hade förts till läger och nästan alla dödades. Kring 30 överlevde.
6 083 danskar fördes till läger. 585 dog. 472 judar fördes till läger. Ungefär 7 000 hade lyckats fly till Sverige från Danmark.
15 345 tror Röda Korset räddades totalt. 17 555 tror en del experter.

1932 i demokratiska val röstade väljarna på Hitler och hans Nazistparti ca 33 % av rösterna. Trots han 1923 straffats för en statskupp som gick fel.

Världshistoriens sämsta väljargrupp. Den tyska f.1850 – 1913 och 33 % av dem.
1933 hade Hitler sedan tagit makten som Diktator. 60 miljoner i kriget som pris för denna dumhet

17 miljoner döda bokförs på Hitler.

Stalin fler

Värst MAO med 60 – 70 miljoner döda

Åren 1900 – 1999 Dödade regeringar 272 miljoner personer.

75 % av andelen var I länder med Diktaturer

Få Nazister fick straff för sina brott. Tidigare Nazister hamnade i det nya Tyskland, läkare, advokater. Några rättegångar slutade med dödsstraff.

Bara en samling med brottslingar

Julklappsutdelning

Obehagligt att Sverige 1938 delade ut medalj till brottslingen Herman Göring

KZ läger fanns redam 1934.
Kristallnatten 1938 då brändes synagogor och judars rörelser och mycket skyltfönster slogs in (Kristallnatten)

1936 Berlin Olympiaden Där satt Prins Gustaf nästan i Görings knä och log, även den en besvärande bild. Tyskvänligheten inom militären och polisen var stor. Även hos ÖB, som grät när besket om att Hitler var död kom.

ARBEIT
MACHT FREI

Josef Mengele
Läkaren som stympade och torterade barn och vuxna. Flydde till Sydamerika.

Josef Mengele, även känd som Dödsängeln (tyska Todesengel) och Den vita ängeln (tyska Der weiße Engel), född 16 mars 1911 i Günzburg, död 7 februari 1979 i Bertioga i delstaten São Paulo i Brasilien, var en tysk nazistisk läkare, humangenetiker och människorättsbrottsling.

Mengele är mest ökänd för sin verksamhet i koncentrations- och förintelselägret Auschwitz, där han företog pseudovetenskapliga experiment på bland annat tvillingar och dvärgväxta.

Koncentrations-läger

Läkaren dödsängeln
Josef Mengeles verkstad

I denna byggnad – Block 10 – utförde Mengele en del av sina medicinska experiment.

I Auschwitz-Birkenau var lägerläkaren Josef Mengele ledande i flera typer av bisarra experiment, vilka utsatte fångarna för stort lidande och oftast ledde till döden. Bland annat försökte han omvandla judar till "arier", injicerade dödliga sjukdomar, och utsatte fångarna för högt eller lågt lufttryck. En annan läkare som utsatte koncentrationslägerfångar för sadistiska experiment var Carl Clauberg.

Vid ett tillfälle övervakade Mengele två romska barn när de syddes ihop i syfte att skapa siamesiska tvillingar.

Främst valde han att experimentera på dvärgar och enäggstvillingar, som kom att benämnas "Mengeles tvillingar". En person som givit denna del av Mengeles verksamhet en röst och ett ansikte är tvillingöverlevaren Eva Mozes Kor.

Eva Mozes Kor, född Eva Mozes den 31 januari 1934, död den 4 juli 2019, var en rumänskfödd förintelseöverlevare, författare och grundare av musei- och utbildningscentret CANDLES Holocaust Museum and Education Center

Miriam (längst till höger) och Eva Mozes (bredvid henne, delvis skymd) vid befrielsen av Auschwitz den 27 januari 1945

Tisdagar, torsdagar och lördagar blev Eva förd till ett laboratorium. Hennes armar stasades av med remmar och betydande mängder blod togs från hennes vänsterarm, samtidigt som ett antal injektioner med för henne okänt innehåll gjordes i hennes högerarm.

Efter några sådana behandlingar blev hon mycket sjuk med hög feber samtidigt som hennes armar och ben svullnade upp och smärtade. Hon plågades av augusti-solen som brände hennes hy och hon fick stora röda fläckar på kroppen. Hon fördes till Dr. Mengele, som kontrollerade hennes kroppstemperatur istället för de sedvanliga uppmätningarna. Hon hörde Mengele säga att hon skulle komma att dö inom två veckor, och hon fördes till sjukstugebarackerna.

EXTRA THE STARS AND STRIPES EXTRA

HITLER DEAD

The German radio announced last night that Adolf Hitler had died yesterday afternoon, and that Adm. Doenitz, former commander-in-chief of the German Navy, had succeeded him as ruler of the Reich.

Doenitz, speaking later over the German radio, Reuter said, declared that "Hitler has fallen at his command post."

"My first task," Doenitz said, "is to save the German people from destruction by Bolshevism. If only for this task, the struggle will continue."

The announcement preceding the proclamation by Doenitz said: "It is reported from the Fuehrer's headquarters that our Fuehrer, Adolf Hitler, has fallen this afternoon at his command post in the Reich Chancellery, fighting to the last breath against Bolshevism and for his country. On April 30, the Fuehrer appointed Grand Adm. Doenitz as his successor. The new Fuehrer will speak to the German people."

The talk by Doenitz then followed, Reuter said. Doenitz said: "German men and women, soldiers of the German Wehrmacht, our Fuehrer, Adolf Hitler, has fallen. German people are in deepest mourning and compassion."

"Adolf Hitler recognized before-hand the terrible danger of Bolshevism," Doenitz said, "and devoted his life to fighting it. At the end of this, his life, part of his unswerving straight path of life, stands his death as a hero in the capital of the Reich.

"All his life meant service to the German people. His battle against the Bolshevik flood (overflow) set only Europe but the whole world. The Fuehrer has appointed me as his successor. Fully conscious of the responsibility, I take over the leadership of the Ger-

Churchill Hints Peace Is at Hand

Adolf Hitler at his height

(Continued on Page 3)

Det som antogs vara Hitler och Brauns kroppar undersöktes den 8 maj 1945 av fem rättsläkare från röda armén. De konstaterade att mannen hade dött av kaliumcyanidförgiftning, det nämndes dock inte några skottsår, bara att en bit av kraniet saknades. Detta stämde inte helt med underrättelsetjänstens uppgifter om att führern både hade tagit gift och skjutit sig. En detalj vid obduktionen var att det manliga liket endast hade en testikel, men detta gjorde ingen nytta då det inte kunde verifieras av någon; inte ens führerns egna läkare fick undersöka honom så ingående.

Hitler och hans kriminella massmördare dödade minst

17 miljoner

människor

Vita bussarna var en svensk evakueringsaktion 1945, som leddes av Folke Bernadotte.
Dess syfte var att under andra världskrigets slutskede rädda danskar, norrmän och svenskar som satt i tyska koncentrationsläger.

Namnet kommer av att bussarna var vitmålade, med röda kors ditmålade på taket, sidan, fram och bak, för att bussarna inte skulle bli tagna för att vara militära mål. Liknande förfarande användes vid evakueringsaktionen samma år med Vita båtarna då över 9 000 av Förintelsens offer, de flesta unga kvinnor, skeppades till Sverige med de vitmålade båtarna och röda kors målade på skrovet. Efter danska och norska påtryckningar och planering räddades enligt vissa uppgifter cirka 15 000 skandinaver och andra nationaliteter från koncentrationslägren i de tyskkontrollerade områdena av Svenska Röda Korset i mars och april 1945.

Efter den tyska kapitulationen räddades ytterligare 10 000 människor i maj och juni 1945. Uppskattningarna varierar mellan 19 000 och 30 000 räddade fångar, där Svenska Röda Korset (år 2000) gjorde en beräkning om cirka 15 000. Även internationella judiska organisationer deltog i påtryckningsarbetet för att få aktionen till stånd. Antalet räddade judar har dock aldrig kunnat redas ut, eftersom de transporterade fångarna inte registrerades efter trostillhörighet.

Skandinaviska krigsfångar (danska, norska och svenska) hade högsta prioritet, men också kvinnor med svenskt ursprung och deras barn, som bodde i Tyskland skulle hämtas. Aktionen var en stor humanitär succé och räddade livet på många fångar.

Den 19 april 1945 började de vita bussarna köra fångar från koncentrationsläger ut från Tyskland. Som ung värnpliktig var Stig Svensson frivillig chaufför på en av det vita rödakorsbussarna
Jag kommer aldrig att glömma det jag varit med om, berättade han i en intervju 1992.

Felix Kersten
Övertalade Himmler att gå med på avtalet undanträngd vad gäller betydelse

Kersten har beskrivit sin tid som Himmlers massör i boken Samtal med Himmler. Kersten spelade en avgörande roll i att operationen med de vita bussarna kom till stånd i vilken tusentals fångar transporterades från tyska läger till Sverige. Efter kriget blev han mycket upprörd över Folke Bernadottes bok om räddningsinsatsen, där Kersten knappt omnämndes.

Själve kung Gustaf V kallade till sig Felix Kersten vid två tillfällen och uppmanade denna att tona ned sin roll vad beträffar räddningsinsatsen. Holländska regeringsledamöter föreslog under åtta år Felix Kersten som kandidat till Nobels fredspris. Felix Kersten utnämndes till storofficer Oranien-Nassauorden och tilldelades det nederländska Röda Korsets silvermedalj av Prins Bernhard.

Fångar dödades genom att gå dödsmarscher.
1915 dödades Armenier i Osmanska riket så (1,5 miljoner)

Ravensbrück

Olga Benário Prestes, tysk judinna och kommunist, gasades ihjäl i Bernburg 23 april 1942.

Ravensbrück var ett nazistiskt koncentrationsläger särskilt avsett för kvinnor, beläget utanför Neubrandenburg, 90 kilometer norr om Berlin.

Kvinnor samlas när Röda korset kommit till lägret i april 1945. De vita kryssen markerar att kvinnorna är fångar.

Lägerporten och vaktbyggnader. Foto 2005

Ravensbrück

Grabbar…

Nu får ni vakna bussen går ju snart!

Folke Bernadotte

Malmöhus slott

Vita Bussarna

Malmö Museum 1945

This little boy is Ivan Neuman or Newman (date of birth 06/06/1934) was an American citizen and was visiting his father's family in Hungary when WW2 broke out. With his sister Gladys (d o b 17/02/1931) he was arrested and thrown into Ravensbrück. Both survived, and he was alive in the USA in the 1990s."

Vita Bussarna

Flyktingar. Folke Bernadottes expedition med de Vita bussarna. Ombord på färjan till Sverige. De vita bussarna med det röda korset på taket.

Vita bussarna var en svensk evakueringsaktion 1945, som leddes av Folke Bernadotte. Dess syfte var att under andra världskrigets slutskede rädda danskar, norrmän och svenskar som satt i tyska koncentrationsläger.

Lägerkontoret i selkammaren. Från vänster kuratorn Bojan Häger, assistenten och före detta internen Halina Salewska, lägerchef och vaktmästare Harry Erding, och rödakorsaren Böcklin. Bild som visar flyktingförläggningen, lägerchefsexpeditionen. Män sitter vid bord och skriver. Malmöhus fästning läger för Vita Bussen flyktingar. 1945

Vita Bussarna

Felix Kersten

Eduard Alexander *Felix Kersten*, född den 30 september 1898 i Dorpat, Kejsardömet Ryssland, död den 16 april 1960 i Hamm, Tyskland, var **Heinrich Himmlers massör.**

Genom sitt inflytande hos Himmler kunde Kersten rädda svenskarna från avrättning. I andra världskrigets slutskede anordnade Kersten ett möte mellan Himmler och en företrädare för Judiska världskongressen, Norbert Masur. Himmler gick med på att släppa cirka 7 000 kvinnliga fångar från Ravensbrück.

Efter kriget bosatte sig Kersten i Sverige, men först efter att ha utretts av Socialstyrelsen beviljades han år 1953 svenskt medborgarskap. Kersten förvärvade efter kriget en liten egendom i Länna, cirka 15 km söder om Strängnäs.

The Danish resistance movement, with the assistance of many Danish citizens, managed to evacuate 7,220 of Denmark's 7,800 Jews, plus 686 non-Jewish spouses, by sea to nearby neutral Sweden

Räddad i sista sekunden

Säkert i hamn i Malmö

15 – 17 000 räddades

Foto: Gullers, K W

Nordiska museet

Några läger hade bara kvinnor så då fanns det inga män att rädda

2 000 flyktingar om dagen

Foto: Gullers, K W

Nordiska museet

Man fick offra gympan

SJ

Lite friskare fick åka till södra Småland

Foto: Gullers, K W

Nordiska museet

Hälsovård ingick och många var undernärda

Foto: Gullers, K W

Nordiska museet

Flyktingar på färjan kvinnor

2 000 flyktingar om dagen kom till Malmö

Matsal på slottet Malmöhus

Inkvarterade fick hjälpa till med lite hushållssysslor

Foto: Gullers, K W

Nordiska museet

Flyktingar anländer till Malmö

Flykting intervjuas, utfrågas

Malmöhus slott

Folke Bernadotte

Foto: Gullers, KW

Nordiska museet

Foto: Gullers, K W

Nordiska museet

5 kvinnor vilar ut på Malmöhus slott

Malmöhus

4531
S

Foto: Gullers, K W

Nordiska museet

Foto: Gullers, K W

Nordiska museet

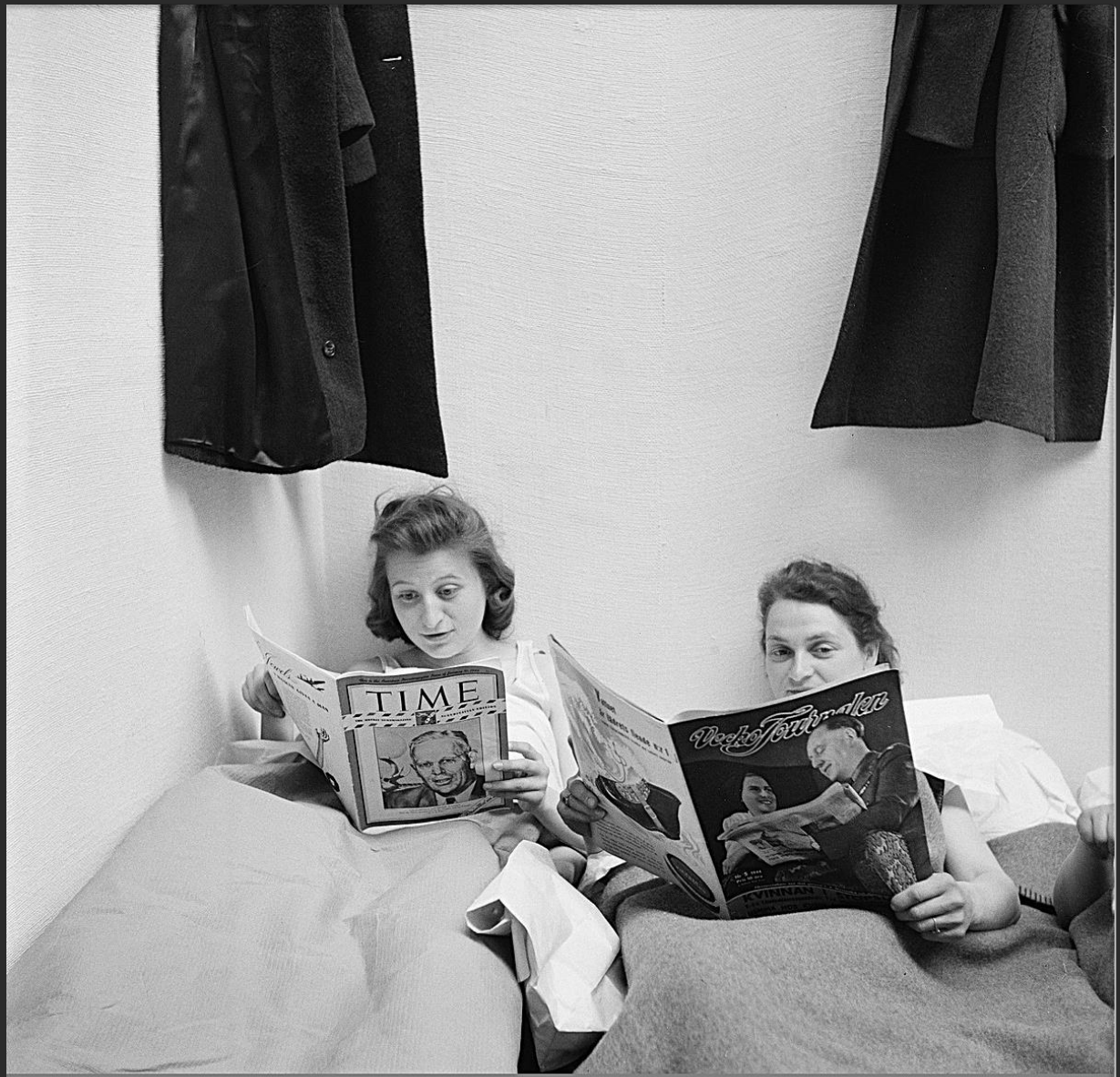

Foto: Gullers, K W

Nordiska museet

Malmöhus inkvarterad

o: Gullers, K W

Nordiska mus